

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4499
Tarih : 09.05.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de bulunan mülteciler, sığınmacılar ve yasadışı göçmenlerin sorunlarına ilişkin incelemelerde bulunmak üzere Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

GEREKÇE

2014 yılında idari gözetim yapacakları iddiasıyla İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan "geri gönderme merkezlerinden" arada geçen sürede çok sayıda şikâyet gelmiştir. Bu mekânlar mülteci, sığınmacı ve göçmenlerin özgürlüklerinden alıkonuldukları fakat yapıları itibarıyla "cezaevi" gibi bir tanımın yapılamadığı mekânlar haline gelmişlerdir.

Daha önce sıklıkla şikâyetlerin dile getirildiği İstanbul'daki Kumkapı Geri Gönderme Merkezi'ndeki sorunlara benzer konular geçtiğimiz günlerde İzmir'de bulunan Harmandalı Geri Gönderme Merkezi için de ifade edilmiş ve "geçici süreyle" tutuldukları belirtilen mülteci, sığınmacı ve göçmenlerin binadan dışarıya doğru yardım çıkışları attıkları video kayıtlarıyla öğrenilmiştir.

İdari kararlarla geçici olarak gözetim altında tutulması gereken kişilerin ne şekilde tutulacakları mevzuatla düzenlenmiştir. Buna göre bu kişilerin düzenli sağlık bakımına erişimleri ve insan onuruna uygun şekilde gözetim altında tutulmaları beklenir.

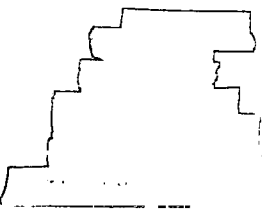
Fakat Kumkapı ve yakın zamanda Harmandalı Geri Gönderme Merkezi örneklerinde olduğu gibi idarenin ulusal ve uluslararası yükümlülüklerine uymadığı düşünülmektedir. Bu hususta sığınmacıların politika malzemesi yapılmalarının da etkisinin olduğu düşünülebilir.

Sığınmacıların özellikle geri gönderme merkezlerinde insani şartlarda tutulmadıkları Türkiye İnsan Hakları Kurumu'nun (yeni adıyla Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu) raporlarına da yansımış ve asgari çözüm önerileri de sunulmuştur.

Sığınmacıların maruz kaldıkları muamelelere bir örnek de seçim bölgem olan Van ilinde meydana gelmiş ve buradaki geri gönderme merkezinde Lütfullah Tacik adlı Afgan çocuk şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir.

Öte yandan Suriye'de devam etmekte olan iç savaş nedeniyle büyük bir göç dalgası meydana gelmiş ve bu durum da Türkiye'yi en büyük mülteci nüfusuna sahip ülke konumuna getirmiştir. Bu husus ise, Türkiye'nin etkili bir sığınmacı politikası izlemesini sağlamamış ve özellikle Avrupa Birliği ile ilişkiler noktasında sığınmacılar Trakya'dan otobüslerle gönderilmekle tehdit edilmişlerdir. Bu konunun ana noktasının da Avrupa Birliği'nden alınması planlanan 3 milyar Euro dolayındaki fon olduğu bilinmektedir. Bu fonun özellikle geri gönderme merkezleri için kullanılacak olması söz konusu merkezlerin acil iyileştirmeye ihtiyaçlarının olduğu bir göstergesidir. Zira uluslararası kurumlar da Türkiye'nin geri gönderme merkezlerinde alıkonan sığınmacıların aileleriyle görüşmelerinin engellendiğini, geçici bir durum olması gereken alıkoymanın aylarca sürdüğü, çok sayıda işkence ve kötü muamele vakasının olduğunu raporlarında dile getirmişlerdir.

Tüm bu nedenlerle Geri Gönderme Merkezlerinin durumunun incelenmesi ve buralarda meydana gelen hak ihlallerinin tespit edilerek çözüme yönelik çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzem hale gelmiştir.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hüseyin ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

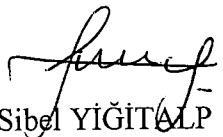
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

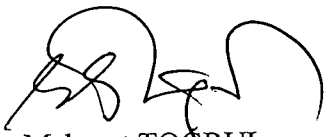
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

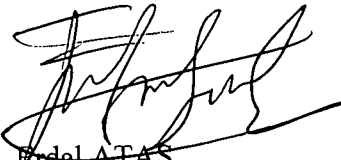
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

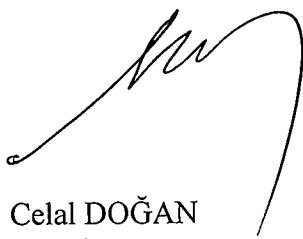

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOORUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili